

TAKSTER pr. 01.07.2008

A		Honorar	Refusjon	Egenandel
1a*	Undersøkelse v/igangsetting av behandlingsopplegg, inntil 30min.	255,-	115,-	140,-
b.	Undersøkelse når legen ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut, inntil 30min.	255,-	255,-	0,-
c.	Tillegg for varighet over 30min, jfr. Takst 1a og 1b	90,-	90,-	0,-
d.*	Undersøkelse ved igangsetting av behandlingsopplegg hos fysioterapeut med godkjent videreutdanning i MT eller PMF og ved undersøkelse av barn under 12 år, inntil 30min.	345,-	205,-	140,-
e.	Undersøkelse når legen ønsker å få pasienten vurdert/undersøkt av fysioterapeut med godkjent videreutdanning i MT eller PMF og ved undersøkelse av barn under 12 år, inntil 30min.	345,-	345,-	0,-
f.	Tillegg for varighet over 30min, jfr. Takst 1d og 1e	125,-	125,-	0,-
g.	Tillegg ved undersøkelse i samband med utforming av individuell plan eller tverrfaglig utredning av rehabiliteringspasient	30,-	30,-	0,-
2	Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje i	Honorar	Refusjon	Egenandel
a)*	20 minutter	98,-	28,-	70,-
b)*	30 minutter	147,-	42,-	105,-
c)*	40 minutter	195,-	55,-	140,-
e)*	60 minutter	345,-	155,-	190,-
f)*	90 minutter	518,-	268,-	250,-
g)	Tillegg for bruk av spesialkonstruert utstyr i forbindelse med medisinsk treningsterapi eller slyngeterapi.	13,-	13,-	0,-
3a	Pulsatorbehandling, en ekstremitet	55,-	10,-	45,-
B	Tillegg for ytterligere ekstremitet	28,-	8,-	20,-
4	Kortbølge, mikrobølge, laser	52,-	7,-	45,-
5a	Elektroterapi, ett område	48,-	3,-	45,-
B	Tillegg for ytterligere område	24,-	4,-	20,-
6a	Ultralyd, ett område	45,-	0,-	45,-
B	Tillegg for ytterligere område	22,-	2,-	20,-
7	Traksjonsbehandling	Honorar	Refusjon	Egenandel
a)	i benk eller slynge for ryggen	62,-	7,-	55,-
b)	i benk eller slynge for nakken	62,-	7,-	55,-
8a)*	Manuell terapi	231,-	101,-	130,-
8 b)*	Tillegg for behandling ut over 20 min pr. Påbegynte 10 min	94,-	44,-	50,-
9*	Psykomotorisk fysioterapi i 60 minutter	476,-	286,-	190,-
10	Veiledet trening, minst 30 min.	33,-	33,-	0,-
B	MEDISINSKE BAD, PAKNINGER, AKTIV OPPVARMING	Honorar	Refusjon	Egenandel
20	Medisinske bad	48,-	3,-	45,-
21	Pakninger, varme/kulde	12,-	2,-	10,-
22.	Aktiv oppvarming v/bruk av ergometersykkel, tredemølle m.v	20,-	0,-	20,-
C	ØVELSESBEHANDLING I GRUPPER	Honorar	Refusjon	Egenandel
30	Øvelsesbehandling i grupper på inntil 10 personer			
a)*	For de første fem (1-5) personer i 60 min., pr. pasient	107,-	27,-	80,-
b)*	For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	88,-	8,-	80,-
c)*	For de første fem personer i 90 min., pr. pasient	162,-	47,-	115,-
d)*	For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	128,-	13,-	115,-

Privatpraktiserende
Fysioterapeuters
Forbund

	Honorar	Refusjon	Egenandel
31. Gruppebehandling i basseng med inntil 10 personer			
a)* For de første fem personer i 30 min., pr. pasient	65,-	15,-	50,-
b)* For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	55,-	5,-	50,-
c)* For de første fem personer i 60 min., pr. pasient	125,-	30,-	95,-
d)* For de neste fem (6-10) personer, pr. pasient	108,-	13,-	95,-
32* Med. treningsterapi i gr. på innt. 5 pers. i minst 60 minutter, pr. pas	110,-	30,-	80,-
33 Øvelsesbehandling i gruppe på inntil 4 barn under 12 år i 60 min. pr. pasient	215,-	215,-	0,-
D Behandling av pasienter over 70 år/rullestolbruker			
40 Tillegg for undersøkelse og/eller behandling av pas. over 70 år eller tillegg for rullestolbrukere (kan ikke brukes samtidig med "alderstillegget")	18,-	18,-	0,-
E SAMARBEIDSMØTE			
50a Møtegodtg. med reisetid når fysioterpeuten deltar i samarbeid med annet helse- Og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentra og lignende.	238,-	238,-	0,-
50b Senere for hver påbegynte halvtime	238,-	238,-	0,-
51 Tlf.samtale, skriftlig kommunikasjon om enkeltpasient med lege, fysioterapeut i andrelinjetjenesten, kommunal helse-og sosialtjeneste, (pleie og omsorgstjeneste, helsestasjon, skoletjeneste og sosialkontor) og bedriftshelsetjeneste.	55,-	55,-	0,-
F Behandling i pasientens hjem m.m.	Honorar	Refusjon	Egenandel
1. Ved behandling i pasientens hjem ytes det et tillegg til behandlingstakstene på kr. 80,-	80,-	80,-	
2. I tillegg til dette ytes det reisetillegg etter følgende satser			
2.1 Med bil, motorsykkel, tog – pr. kilometer, kr. 7,-	7,-	7,-	
2.2 Til fots eller annet transportmiddel, pr. påbegynt halvtime, kr. 60,-	60,-	60,-	
3. I byer og bymessig strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i pkt. 2.1.			
G Tillegg for ubekvem arbeidstid			
75% av summen av behandlingstaksten, hjemmebehandlingstillegg og evt. reisetillegg.			
TERAPIRIDNING (Bidrag fra folketrygden, ikke honorartakst) pr. pasient	195,-		

Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi og regler for takstbruk

2008

Forskriften

I det følgende gjengis teksten i forskriften. Innholdet i forskriften er regler for takstbruk, diagnoselisten, takstene og merknadene.

Diagnoselisten er ikke gjengitt her av plassmessige hensyn. Det er ingen endringer i forhold til 2007, listen kan lastes ned fra PFF's hjemmeside www.fysioterapi.org, eller du kan få den tilsendt fra sekretariatet om du har mistet den og ikke har tilgang til internett.

UTDRAG AV FORSKRIFT

om

stønad til dekning av utgifter til fysioterapi

Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 19. juni 2007 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 5-8 femte ledd og § 22-2 andre ledd.

Kapittel I

Regler

§ 1

Det ytes stønad til fysioterapi ved sykdom, skade eller lyte. Det må foreligge henvisning fra lege, kiropraktor eller manuellterapeut, og behandlingen må være av vesentlig betydning for medlemmets sykdom og funksjonsevne. Det kreves ikke henvisning ved behandling hos manuellterapeut.

Med manuellterapeut menes fysioterapeut som

1. a) har bestått eksamen i klinisk masterstudium i manuellterapi for fysioterapeuter ved norsk universitet eller tilsvarende utdanning eller
- b) har godkjenning for bruk av takst A8 Manuellterapi i denne forskriften og har bestått eksamen i differensialdiagnostikk, laboratorieanalyser og utdanning i radiologi tilsvarende norsk masterutdanning, og i tillegg
2. har gjennomgått opplæring i trygdefaglige emner m.v. Departementet fastsetter nærmere krav til innhold i og omfang av opplæringen.

§2

Ved henvisning til fysioterapi må henvisende behandler oppgi nøyaktig diagnose og resultatet av foretatte undersøkelser. Behandlingens hensikt bør angis klart i henvisningen.

En henvisning gjelder for inntil 24 behandlinger. Dersom det er behov for ytterligere behandling, skal det foreligge ny henvisning.

Behandlingen må påbegynnes innen 6 måneder etter at henvisende behandler har skrevet henvisningen, og det kan ikke være opphold på mer enn 6 måneder i behandlingen. Hvis ikke fristene overholdes, må medlemmet ha ny henvisning.

Etter samtykke fra medlemmet skal fysioterapeuten oversende epikrise til henvisende behandler etter avsluttet behandling.

§ 3

Utgifter til fysioterapi dekkes bare hvis den som gir behandlingen har autorisasjon som fysioterapeut etter lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. § 48, eller godkjenning etter tidligere regelverk, jf. helsepersonelloven § 76 annet ledd.

§ 4

Stønad til fysioterapi etter denne forskriften omfatter følgende behandlingsformer:

1. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje
2. Pulsatorbehandling
3. Kortbølge/mikrobølge/laser
4. Elektroterapi
5. Ultralyd
6. Traksjonsbehandling
7. Manuell terapi
8. Psykomotorisk fysioterapi
9. Medisinske bad og pakninger
10. Aktiv oppvarming
11. Øvelsesbehandling i grupper
12. Gruppebehandling i basseng.

§ 5

Folketrygden yter stønad til fysioterapi etter takstene i kapittel III.

Det ytes stønad etter honorartakstene ved behandling for *sykdommer som er nevnt i kapittel II, ved skader og sykdom som går inn under folketrygdloven kapittel 13 Yrresskadedekning, se loven § 5-25, og ved behandling av barn under 12 år.*

Dersom fysioterapeuten er i tvil om vilkårene for dekning etter *honorartakst* er oppfylt, kan tilsagn fra *arbeids- og velferdsetaten* innhentes før behandlingen starter.

§ 6

Hvis et medlem ikke kan møte fram på behandlingsstedet på grunn av sin helsetilstand, dekker kommunen reiseutgiftene for fysioterapeuten etter lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 5-1 tredje og fjerde ledd.

Folketrygden yter reisetillegg etter reglene og takstene i kapittel II, avsnitt F.

§ 7

Arbeids- og velferdsetaten kan inngå avtale med en fysioterapeut om direkte *oppgjør, jf. folketrygdloven § 22-2 andre ledd.* Fysioterapeuten har da ikke rett til å kreve av medlemmet den delen av honoraret som trygden *dekker.*

§ 8

Ved krav om stønad til fysioterapi skal det fremlegges spesifisert og kvittert regning fra fysioterapeuten. Regningen må i tillegg til diagnosen for de utførte behandlingene inneholde alle opplysninger som er nødvendig for å avgjøre kravet.

Fysioterapeuten skal utstede regning på blankett fastsatt av *Arbeids- og velferdsdirektoratet.* Krav som fremsettes elektronisk skal utformes i samsvar med filformat fastsatt av *direktoratet.*

Merknader til de enkelte takstene

Kapittel III Takster

A. Undersøkelse, individuell øvelsesbehandling, elektroterapi m.m.

Merknad:

Inkludert i undersøkelsestakstene ligger honorar for for- og etterarbeid, men tidsangivelsen angir den tiden pasienten er til stede ved undersøkelsen.

Takstene 1a og 1d inngår i det antall behandlinger henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil én gang i løpet av behandlingsserien, og kan ikke benyttes ved henvisning til ytterligere behandlinger dersom pasienten allerede er tilstrekkelig utredet.

Takstene 1b og 1e kan benyttes når henvisende behandler i særskilte tilfeller ber om en separat undersøkelse av en pasient eller når henvisende behandler ber om en skriftlig tilbakemelding i løpet av behandlingsserien, og dette medfører at fysioterapeuten må foreta en nærmere undersøkelse av pasienten. Taksten kan utløses inntil én gang per behandlingsserie.

A2. Øvelsesbehandling/bløtvevsbehandling/massasje

Merknader:

Pasienten skal ha fysioterapeutens oppmerksomhet i hele behandlingstiden.

Råd og praktisk veiledning i tilknytning til behandlingsopplegget er inkludert i taksten.

Takst 2f kan benyttes ved behandling av

- barn med motoriske utviklings- eller funksjonsforstyrrelser når det i forbindelse med behandlingen skal gis veiledning til foreldre, barnehagepersonell eller skolepersonell,
- pasienter med lymfødem når det i forbindelse med lymfedrenasje er nødvendig med bandasjering eller tilpassing av strømper.

For å utløse takst 2g må treningsrommet inneha spesialkonstruert utstyr både for medisinsk treningsterapi og slyngeterapi.

A3 – A6 – **Elektroterapi**

Merknad til takst 5:

Taksten kan benyttes ved behandling med strøm uavhengig av bølgelengde og svingetall: Galvanisk-, faradisk- og diodynamisk strøm, transcutan nervestimulering, interferensstrøm og iontoforese.

Merknad til takst 3b, 5b, 6b:

Takstene kan bare benyttes én gang, det vil si at de ikke kan repeteres på flere områder/ekstremiteter samme behandlingsdag.

A8 – **Manuell terapi**

Merknad:

Manuell terapi kan bare kombineres med behandlingsformene under takstene 30-33 og med takst 2g.

Eventuell øvelsesbehandling som gis i kombinasjon med manuell terapi er inkludert i taksten.

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i manuell terapi.

A9 – Psykomotorisk fysioterapi

Merknad:

Det er et vilkår for rett til stønad at behandlingen utføres av en person med godkjent videreutdanning i psykomotorisk fysioterapi.

A10 – veiledet trening

Merknad:

Taksten kan benyttes når pasienten, mellom behandlingene og i løpet av behandlingsperioden, trener på instituttet etter et individuelt tilpasset treningsprogram. Det forutsettes at fysioterapeuten er tilgjengelig for råd og veiledning. Det er et vilkår for stønad at pasienten har rett til dekning etter honorartakst eller refusjonstakst 1, jf. § 3. Treningen regnes ikke som en behandling og kommer i tillegg til de 24 behandlingene henvisningen gjelder for. Taksten kan benyttes inntil 5 ganger mellom to behandlinger.

C. Øvelsesbehandling i grupper

Merknad til punkt C

Utgifter til øvelsesbehandling i grupper dekkes på følgende vilkår:

1. Medlemmet må ha vært til individuell undersøkelse og/eller behandling.
2. Pasientgruppen må ikke overstige ti personer.
3. Fysioterapeuten må være til stede i hele behandlingstiden.

Merknad til punkt A, B, C:

Det ytes ikke stønad for mer enn inntil tre individuelle behandlingsformer og en gruppebehandling samme dag, eventuelt for to gruppebehandlinger, herav en i basseng. Kombinasjon av undersøkelse og behandling, individuell behandling og gruppebehandling eller av to ulike typer gruppebehandlinger teller som to behandlinger i forhold til begrensningen på 24 behandlinger per henvisning.

E. Samarbeidsmøte

Følgende tekst beskriver taksten:

Møtegodtgjørelse med reisetid når fysioterapeuten deltar i samarbeid med annet helse- og sosialfaglig personell som ledd i et behandlings- eller rehabiliteringsopplegg for enkeltpasienter, herunder i basisteam. Beregnes for arbeid i inntil en halv time. Taksten dekker også praksisutgifter. Taksten kan ikke benyttes i forbindelse med samarbeid internt i tverrfaglige medisinske sentre og lignende

Merknad:

Taksten kan ikke benyttes som godtgjørelse for fast oppsatte samarbeidsmøter, med mindre det gjelder samarbeid om konkrete pasienter. Samarbeidet kan omfatte diagnostisering, kartlegging av rehabiliteringsbehov, utarbeiding og oppfølging av rehabiliteringsplan, vurdering av funksjonsnivå, tilrettelegging av miljø m.v. Taksten beregnes for den samlede møte-/reisetid, ikke per pasient. Skyssgodtgjørelse kan kreves i tillegg etter forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Taksten kan også brukes når møtet foregår over telefon. Møtet må være planlagt.

Takst E51 – Telefonsamtale/skriftlig kommunikasjon

Merknad:

Taksten kan også benyttes av manuellterapeut ved kommunikasjon med fysioterapeut i kommunehelsetjenesten. Taksten kan ikke benyttes for kommunikasjon med henvisende behandler ved oppstart av behandlingsserien.

F. Behandling i pasientens hjem m.m.

1. Ved behandling i pasientens hjem ytes det et tillegg til behandlingstakstene på 80 kroner.

Tillegget gis også ved behandling av barn, eldre, funksjonshemmede og kronisk syke i barnehage, skole og dagsenter. Det er et vilkår at pasienten ikke kan møte i fysioterapeutens institutt uten spesielt transportmiddel og/eller ledsager.

2. I tillegg til dette ytes det reisetillegg etter følgende satser:

1. Reise pr. kilometer med bil, motorsykkel, tog	kr 7,-
2. Reise med annet transportmiddel (herunder til fots) for hver påbegynte halvtime	kr 60,-

3. I byer og bymessig bebygde strøk hvor det er innført fast skysstillegg, ytes det et fast reisetillegg i stedet for reisetillegg som nevnt i punkt 2.1, jf. § 5 i forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.

Merknad:

Beregningsgrunnlaget for reisetillegget er antall tilbakelagte kilometer. Ved beregning av veglengden avrundes samlet antall kilometer ved fram- og tilbakereisen til nærmeste hele antall kilometer.

Veglengden regnes fra fysioterapeutens kontor (bolig), men skjer utreisen fra et midlertidig oppholdssted, regnes fra dette hvis reisen derfra til pasienten er kortere.

Ved hjemmebehandling under fast kontordagsreise regnes reisetillegg bare for det antall kilometer som fysioterapeuten reiser ekstra i anledning av hjemmebehandlingen.

G. Tillegg for ubekvem arbeidstid

Ved behandling av cystisk fibrose, artogryfose, congenit, myopati, mrb duchenne og spinal muskelatrofi ytes det et tillegg til takstene når pasienten har behov for øyeblikkelig hjelp på ubekvem arbeidstid.

Tillegget kan også ytes når det foreligger en varig lidelse eller følgetilstand som anfallsmessig/periodevis kan medføre livstruende åndedrettsbesvær der fysioterapi anses å være adekvat behandlingstiltak.

Tillegget settes til 75 prosent av summen av behandlingstaksten og eventuelt reisetillegg og hjemmebehandlingstillegg.

Med ubekvem arbeidstid menes tidsrommet mellom klokken 1800 og klokken 0800, eller mellom klokken 0000 lørdag og klokken 2400 søndag og mellom klokken 0000 og 2400 på helge- og høytidsdager, samt mellom klokken 1200 og 2400 på jul- og nyttårsaften.

Dersom fysioterapeuten har henlagt sin vanlige arbeidstid til disse tidspunktene, ytes ikke tillegget.

Kapittel V. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft *1. juli 2008*. Fra samme dato oppheves forskrift *12. juni 2007 nr. 609* om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi fastsatt med hjemmel i folketrygdloven § 5-8 femte ledd og § 22-2 andre ledd.